

РЕШЕНИЕ

№ 3637

гр. София, 29.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 179 СЪСТАВ, в публично заседание на пети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ГЕРГАНА ИВ. КРАТУНКОВА**

при участието на секретаря Р.Д.

като разгледа докладваното от **ГЕРГАНА ИВ. КРАТУНКОВА** Гражданско дело № 20231110140928 по описа за 2023 година

Предявени са от „А.Б.“ ЕАД срещу П. А. Т. обективно съединени установителни иски по реда на чл. 422 ГПК с правно основание **чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, чл. 200, ал. 1 ЗЗД, чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД** за установяване съществуването на следните вземания: **2135,10 лв.**, представляваща главница за неизпълнение на договорни задължения по Договор за електронни съобщителни услуги и устройство на изплащане № 502802026 за периода от 04.05.2020 г. до 13.01.2021 г., ведно със законната лихва считано от 04.05.2023 г. до окончателно изплащане на вземането; сумата от **562,77 лв.**, представляваща мораторна лихва за периода от 20.07.2020 г. до 05.05.2023 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 16.05.2023 г. по ч.гр.д. 23665/2023 г.

В исковата молба се твърди, че между страните е сключен рамков договор № 502802026 от 26.02.2018 г. и приложения към него, по силата на които на ответника били предоставяни електронни съобщителни услуги и му били продадени устройства на изплащане, чиито цени били начислени по три броя партиди:

М3633570 предоставяната услуга била двойна пакетна услуга фиксирана телевизия № 201001049143 и фиксиран интернет № 100882891381;

Т0893487 предоставяната услуга била комплексна мобилна услуга на мобилен № 0885809639, като устройството продадено на изплащане било апарат Sam Galaxy Note 9 DS Blue;

Т0938994 предоставяната услуга била комплексна мобилна услуга на мобилен № 0885892804, а продаденото на изплащане устройство било апарат Sam Galaxy S9 Gold DS.

По посочените договори ищецът твърди, че ответникът не е платил дължимите суми, като задълженията общо възлизали на сумата от 2135,10 лева, формирана както следва:

По партида **М3633570** за периода от 19.06.2020 г. до 13.01.2021 г. – **336,75 лева** непогасена сума за предоставени услуги (*двойна пакетна услуга фиксирана телевизия № 201001049143 и фиксиран интернет № 100882891381*); на 29.11.2020 г. поради неплащане в срок на просрочени задължения, рамковият договор бил прекратен за услугите по посочената партида по вина на ответника, с оглед на което била начислена неустойка в размер на **623,85 лева** (*която неустойка представлява сбор от следните: неустойка за невърнато оборудване по ценова листа 100,00 лева по фиксирана услуга интернет №*

100882891381; неустойка в размер на 3 стандартни месечни такси без ДДС **25,98 лв.** по фиксирана услуга интернет № 100882891381; неустойка в размер на 3 стандартни месечни такси без ДДС за допълнителна екстра към основната услуга (пакет MAX Sport Plus) **14,97 лв.** по фиксирана услуга телевизия № 201001049143; неустойка за невъзнато оборудване по ценова листа **100,00 лева** по фиксирана услуга телевизия № 201001049143; неустойка за невъзнато оборудване по ценова листа **100,00 лв.** по фиксирана услуга телевизия № 201001049143; неустойка за невъзнато оборудване по ценова листа **100,00 лв.** по фиксирана услуга телевизия № 201001049143; неустойка в размер на 3 стандартни месечни такси без ДДС **111,48 лв.** по фиксирана услуга телевизия № 201001049143; неустойка за дадена отстъпка от цената на услуги **71,42 лв.** по фиксирана услуга телевизия № 201001049143);

По партида **T0893487** за периода от 04.05.2020 г. до 02.09.2020 г. – **181,23 лева** непогасена сума за предоставянето на комплексна мобилна услуга на мобилен № 0885809639 и **209,90 лева** непогасена сума за устройство на изплащане Апарат Sam Galaxy Note 9 DS Blue; на 22.07.2020 г. поради неплащане в срок на просрочени задължения, рамковият договор бил прекратен по вина на ответника, с оглед на което била начислена неустойка в размер на **262,74 лева** (която представлява сбор от следните: неустойка в размер на 3 стандартни месечни такси без ДДС **128,97 лв.** по мобилна услуга № 0885809639; неустойка за дадена отстъпка от цената на устройство **133,77 лв.** по мобилна услуга № 0885809639);

По партида **T0938994** за периода от 04.05.2020 г. до 02.09.2020 г. – **124,14 лева** непогасена сума за предоставянето на комплексна мобилна услуга на мобилен № 0885892804 и **199,90 лева** непогасена сума за устройство на изплащане Апарат Sam Galaxy S9 Gold DS; на 31.07.2020 г. поради неплащане в срок на просрочени задължения, рамковият договор бил прекратен по вина на ответника, с оглед на което била начислена неустойка в размер на **196,59 лева** (която сума представлява сбор от следните: неустойка в размер на 3 стандартни месечни такси без ДДС за допълнителна екстра към основната услуга (5000 MB допълнителен мобилен интернет) **100,00 лв.** по мобилна услуга № 0885892804; неустойка в размер на 3 стандартни месечни такси без ДДС **20,97 лв.** по мобилна услуга № 0885892804; неустойка за дадена отстъпка от цената на устройство **27,97 лв.** по мобилна услуга № 0885892804).

Върху описаните по-горе суми претендира и мораторна лихва в общ размер на **562,77 лева** за периода от 04.06.2020 г. до 21.04.2023 г., като с уточняваща молба с вх. № 324828/14.11.2023 г. е посочил, че акцесорната претенция представлява сбор от следните суми:

87.51 лв., мораторна лихва върху сумата от 336.75 лв., претендирана като неплатени суми за предоставени електронни съобщителни услуги, по рамков договор № 502802026 и партиден № **M3633570** за периода от 20.07.2020 г. до 21.04.2023 г.;

146.10 лв., мораторна лихва върху сумата от 623.85 лв., претендирана като неустойки за прекратяването на рамковия договор № 502802026 в частта му за услугите по партида № **M3633570** за периода от 30.11.2020 г. до 21.04.2023 г.;

51.56 лв., мораторна лихва върху сумата от 181.23 лв., претендирана като неплатени суми за предоставени електронни съобщителни услуги, по рамков договор № 502802026 и партиден № **T0893487** за периода от 04.06.2020 г. до 21.04.2023 г.;

59.32 лв., мораторна лихва върху сумата от 209.90 лв., претендирана като неплатени суми за устройство по договор за продажба на изплащане към рамков договор № 502802026 и партиден номер **T0893487** за периода от 04.06.2020 г. до 21.04.2023 г.;

73.13 лв., мораторна лихва върху сумата от 262.74 лв., претендирана като неустойки за прекратяването на рамковия договор № 502802026 в частта му за услугите по партида № **T0893487** за периода от 23.07.2020 г. до 21.04.2023 г.;

35.19 лв., мораторна лихва върху сумата от 124.14 лв., претендирана като неплатени суми за предоставени електронни съобщителни услуги, по рамков договор № 502802026 и

партиден № **T0938994** за периода от 04.06.2020 г. до 21.04.2023 г.;

55.74 лв., мораторна лихва върху сумата от 199.90 лв., претендирана като неплатени суми за устройство по договор за продажба на изплащане към рамков договор № 502802026 и партиден номер **T0938994** за периода от 04.06.2020 г. до 21.04.2023 г.;

54.22 лв., мораторна лихва върху сумата от 196.59 лв., претендирана като неустойки за прекратяването на рамковия договор № 502802026 в частта му за услугите по партида № **T0938994** за периода от 01.08.2020 г. до 21.04.2023 г.

При тези твърдения моли съда да уважи предявените искове. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба, с който предявените искове се оспорват като неоснователни. Ответникът релевира възражение за изтекла погасителна давност досежно всички претендирани суми и развива подробни съображения в тази насока. Излага, че ищецът няма право да начислява мораторна лихва върху неустойката. Оспорва клаузите за неустойка, като сочи, че същите са неравноправни, нищожни поради накърняване на добрите нрави. Моли съда да отхвърли предявените искове. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Производството е по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК като са предявени обективно кумулативно съединени установителни искови претенции с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, чл. 200, ал. 1 ЗЗД, чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

По иска с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД: в доказателствена тежест на ищеца е да докаже по делото пълно и главно факта на сключен с ответника договор за предоставяне на електронни съобщителни услуги със съдържанието, посочено в исковата молба, че е доставил на ответника през процесния период процесната услуга на претендираната стойност, както и че вземането е станало изискуемо. В тежест на ответника е да докаже погасяване на дълга.

По делото е отделено за безспорно между страните, а и от доказателствата се установява, че страните са сключили договори за далекосъобщителни услуги. С договора за далекосъобщителни услуги дружеството приема да осигурява достъп до изградената далекосъобщителна мрежа и да предоставя уговорените услуги, а клиентът приема да заплаща стойността на ползваните услуги при уговорените между страните условия. Всяка от страните по договорното правоотношение е задължена да предприема поведение в съответствие с уговорените с договора права и задължения – договорът има силата на закон за сключилите го страни. Съдът счита, че исковата претенция е доказана по основание в частта, в която е претендирано заплащане на абонаментни такси и на предоставени далекосъобщителни услуги. Абонаментната такса представлява дължима по време на действие на договора цена, която не е обусловена от наличието или липсата на конкретно потребление, а нейната дължимост произтича от наличието на договорно правоотношение, както и от осигуряването на достъп до далекосъобщителната мрежа от страна на доставчика. С оглед обстоятелството, че страните са уговорили дължима абонаментна такса по всеки от договорите за мобилни услуги, съдът счита, че искът за заплащане на абонаментни такси е доказан. Съдът приема, че и искът в частта за заплащане на ползвани услуги е доказан и подлежи на уважаване. Когато са предоставени съответни далекосъобщителни услуги – за разговори, съобщения, мобилен интернет и др., клиентът заплаща стойността на ползваните услуги съобразно уговорените цени за предоставяне на услугите. Провеждането на доказване, че е заплатена стойността на ползваните мобилни услуги е възложено на ответника, който следва да установи, че е изпълнил точно своето договорно задължение. В хода на производството ответникът не е доказал да е заплатил цената или част от същата, поради което искът следва да бъде уважен.

По изложената аргументация съдът следва да разгледа релевираното от ответника възражение, че вземането на ищеца е погасено по давност.

Съгласно общите условия на ищцовото дружество, плащането на цената на доставяната далекосъобщителна услуга е дължимо в 15-дневен срок от датата на издаване на фактура за дължимите суми /чл. 26.5 от ОУ л. 124 по делото/. Задълженията за плащане на цената на доставяната далекосъобщителна услуга представляват такива за периодично плащане по смисъла на чл. 111, б. „в”, пр. 3 от ЗЗД и се погасяват с изтичане на кратката тригодишна погасителна давност.

По партида **M3633570** се претендират суми за услуги, предоставени за периода от 16.05.2020 г. до 15.11.2020 г., като в тази връзка от страна на ищеца са представени 6 бр. фактури и първата от тях е издадена на 19.06.2020 г., като падежът е настъпил на 04.07.2020 г., респ. давността изтича на 04.07.2023 г. Съгласно процесуалноправната разпоредба на чл. 422 ГПК искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение. Заявлението по чл. 410 ГПК е депозирано на 04.05.2023 г., респ. давността за дължимите суми по партида M3633570 не е изтекла.

По партида **T0893487** се претендират суми за услуги, предоставени за периода от 28.03.2020 г. до 27.07.2020 г., като в тази връзка от страна на ищеца са представени 4 бр. фактури, първата от които е издадена на 04.05.2020 г., респ. с оглед изложеното по-горе, падежът е настъпил на 19.05.2020 г. и давността за сумите по партида T0893487 също не е изтекла.

По партида **T0938994** се претендират суми за услуги предоставени за периода от 28.03.2020 г. до 27.07.2020 г., като в тази връзка от страна на ищеца са представени 4 бр. фактури, първата от които е издадена на 04.05.2020 г., респ. с оглед изложеното по-горе, падежът е настъпил на 19.05.2020 г. и давността за сумите по партида T0938994 също не е изтекла.

С оглед изложеното по-горе, възражението на ответника за изтекла погасителна давност се явява неоснователно.

По иска с правно основание чл. 200, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже, че между страните е сключен договор за продажба на изплащане на устройство апарат Sam Galaxy Note 9 DS Blue и апарат Sam Galaxy S9 Gold DS, договорената цена на устройството; както и че е предоставил устройството на ответника. В тежест на ответника е да докаже, че е заплатил претендираните суми.

По делото е отделено за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че между страните е сключен Договор за продажба на изплащане на устройство апарат Sam Galaxy Note 9 DS Blue и апарат Sam Galaxy S9 Gold DS, както и че ответникът е получил посочените устройства. При сключване на договор за продажба на устройство на изплащане, страната продавач предоставя устройството, а купувачът приема да заплаща цената на същото на уговорени месечни вноски. От представените по делото договори за покупко-продажба на изплащане се установява сключването на договорите, уговорените погасителни вноски, размер на задължението. Съдът намира, че ищецът е доказал, че е изпълнил точно своите договорни задължения, *предвид представените доказателства за предаване на закупените устройства*, поради което съдът приема, че за ответника е възникнало задължението да ги заплати. При липсата на доказателства за заплащане на дължимите суми, или връщане на устройствата, съдът приема, че претенцията на ищцовата страна е основателна.

Досежно възражението на ответника за изтекла погасителна давност: Видно от представените доказателства от страна на ищеца по партидите T0893487 и T0938994, във връзка с които са издадени представените от страна на ищеца фактури, освен таксите са месечни услуги са начислени и тези по договорите за продажба на устройства на изплащане, които фактури бяха обсъдени по-горе и с оглед развитите съображения, вземанията на ищеца по договорите за продажба на устройства на изплащане, също не са погасени по давност.

С оглед изложеното по-горе, възражението на ответника за изтекла погасителна давност се явява неоснователно.

По иска с правно основание чл. 92 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже по делото пълно и главно, че част от съдържанието на процесния договор е клауза за неустойка със съдържанието, посочено в исковата молба и размера на неустойката. Доказани се явяват наличието на облигационни правоотношения между ищеца и ответника за телекомуникационни услуги и продажба на изплащане и наличието в договорите на неустоечно съглашение в случай на прекратяване на договора поради неизпълнение от страна на потребителя на договорните му задължения. С договорите ответникът се е задължил в хипотеза, при която договорът му бъде прекратен по негова вина, да заплати неустойка в размер на всички стандартни месечни вноски за определения в договора срок, но за не повече от три месеца. В т. 54.12 от общите условия на ищцовото дружество, както вече бе посочено, е предвидена възможност за едностранно прекратяване на договора от страна на мобилния оператор при забава плащането на дължимите от абоната суми за период от повече от 124 дни, в който случай потребителят дължи неустойка в размер на сумата от стандартните за съответната програма месечни абонаменти според т.6.3.1 от договора между страните. Едностранното прекратяване настъпва автоматично с изтичане на 124 дни от забавата. Едностранното прекратяване на договора по същността си представлява разваляне на договора, тъй като основанието за прекратяване на облигационната връзка е виновно неизпълнение на задължение от страна на потребителя. С оглед характера на насрещните престации */за продължително изпълнение/* развалянето на договора има действие занапред. Разваляне на договора в общия случай се поражда при осъществяването на фактическия състав по чл. 87, ал.1 ЗЗД, включващ действителен договор, виновно неизпълнение на задълженията от страна на длъжника - в случая ответникът-потребител, за което той отговаря, и отправяне на покана за изпълнение на задължението с предоставяне на подходящ срок. В случая обаче съгласието на страните е било отпадането на облигационната връзка между страните да се свързва само с неизпълнение на задължението на потребителя за заплащане на забавени дължими суми за срок повече от 124 дни, без кредиторът да дължи искане за изпълнение в подходящ срок и изявление, че договорът се смята за развален в случай на неизпълнение в дадения срок, в съответствие с чл. 88, ал.1 и 2 ЗЗД. В този смисъл по силата на взаимно съвпадащите волеизявления на страните, обективирани в процесните договори и Общите условия, с които потребителят се е съгласил, процесните договори за телекомуникационни услуги, се считат автоматично прекратени след 124 дни забава в плащането на дължимите по договорите суми. Тази клауза не е във вреда на потребителя, тъй като в противен случай би продължила да се начислява месечна абонаментна такса по съществуващ мобилен договор, без по него да се ползват услуги, тъй като същите са били вече спрени от оператора. По съществото си клаузата за неустойка замества дължимото от абоната изпълнение на задължението му да заплаща месечна такса, без обаче да може да ползва услугите срещу нея, предвид прекратяването на договора (*занапред*). Предвидената неустойка за физически лица за максимум 3 стандартни месечни абонаментни такси, съответно - оставащата дължима сума за закупените на изплащане мобилни устройства */без отстъпката/* обезпечава изпълнението на задълженията и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, без да е нужно те да се доказват. Неустойката е предвидена съобразно присъщите и обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции и е начислена в предвидения в договорите размер.

Относно претенцията за неустойка за невърнато оборудване след прекратяване на договора: За установяване основателността на това вземане ищецът следва да установи, че между страните е възникнало валидно договорно правоотношение по сключен договор за предоставяне на електронни съобщителни услуги, в изпълнение на който ищецът е предоставил на ответника оборудване за ползване на услугата, а за последния е възникнало задължение за връщането му след прекратяване на ползването на услугата, че договорът е бил развален поради неизпълнение на задълженията на ответника по същия, че с договора страните са уговорили валидна неустоечна клауза, по силата на която за ответника е възникнало задължение за заплащане на неустойка в претендирания размер поради неизпълнението на задължението за връщане на предоставеното му оборудване. В тежест на ответника по този иск е да установи, че след преустановяване на ползването на услугата е

върнал на ищеца оборудването, респ. че е погасил задължението си за заплащане на неустойката. Както се посочи и по-горе, съдът приема, че страните са били обвързани от договор за предоставяне на съобщителни услуги, по които ответникът е бил неизправна страна, съответно действието на договора е преустановено по силата на чл. 54.12 ОУ. В производството от страна на ответника не е оспорено получаването на оборудването. Следователно съдът приема, че с преустановяване действието на договора за ответника е възникнало задължение за връщане на полученото оборудване в пълна комплектност и изправност, като за предаването му обратно страните са предвидили да се съставя приемопредавателен протокол. В производството от страна на ответника не са ангажирани доказателства това задължение да е било изпълнено. Ето защо и следва да се приеме, че за ищеца е възникнало право да получи от абоната обезщетение в размер на стойността на оборудването, съгласно действащия ценоразпис на оператора. Настоящият съдебен състав счита, че с обсъжданата клауза от договора /6.3.4. от Приложение № 1, л.13 и сл; 7.3 от Приложение № 1, л.51 и сл.; 6.2 от Допълнително споразумение л.80 и сл./ страните са уговорили именно компесаторна неустойка за неизпълнение на договорно задължение, като е определен нейният размер, а именно стойността на предоставеното оборудване на абоната, което не е заплатено от него при сключване на договора. Ответникът не е оспорил твърдяната от ищцовото дружество стойност на предоставеното устройство. Така определеният размер на неустойката не излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функция.

С оглед изложеното се налага изводът, че е установен фактическият състав на предявеното вземане по чл. 92, ал. 1 от ЗЗД и в тази част претенцията е доказана по основание и размер и следва да бъде уважена.

Неоснователно се явява възражението на ответника за изтекла погасителна давност досежно вземанията за неустойка с оглед датата на възникване на задълженията.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД в доказателствена тежест на ищеца е да докаже наличието на главен дълг и изпадането на ответника в забава, както и размера на обезщетението за забава. В тежест на ответника е да докаже погасяване на дълга на падежа. Тъй като предявеното парично притезание е срочно, ответникът е изпаднал в забава след изтичане на сроковете за заплащане на дължимите по фактурите суми, като забавата е настъпила автоматично, без да е необходимо отправянето на покана до длъжника. Размерът на лихвата, изчислен от съда с помощта на онлайн калкулатор възлиза на претендираната стойност от ищеца. С оглед изложеното съдът намира претенцията за основателна и следва да я уважи.

По разноските:

В съответствие със задължителните тълкувателни разяснения на Тълкувателно решение № 4/2013 г. на ВКС, ОСГТК, т. 12, съдът следва да се произнесе и по разпределението на отговорността за разноски в заповедното и исковото производство.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК право на разноски има ищецът. Последният претендира разноски за заповедното производство в общ размер на **103,96 лева**, от които 53,96 лева за заплатена държавна такса и 50,00 лева за юрисконсултско възнаграждение; за исковото производство в общ размер на **170,76 лв.** от които: 53,96 лева държавна такса по исковото производство, 100,00 лева юрисконсултско възнаграждение в исковото производство /определен от съда по реда на чл. 78, ал. 8 ГПК/, 16,80 лв. за възпроизвеждане на документи на хартиен носител. С оглед изложеното на ищеца следва да се присъдят 103,96 лв. разноски за заповедното производство и 170,76 лв. разноски за исковото производство.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по исковете, предявени от „А.Б.” ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: ***, **срещу** П. А. Т., ЕГН *****, с адрес *** с правно основание **чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, чл. 200, ал. 1 ЗЗД, чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД**, че ответникът **дължи** на „А.Б.” ЕАД, ЕИК *** следните суми: **2135,10 лв.**, представляваща главница за неизпълнение на договорни задължения по Договор за електронни съобщителни услуги и устройство на изплащане № 502802026 за периода от 04.05.2020 г. до 13.01.2021 г., ведно със законната лихва считано от 04.05.2023 г. до окончателно изплащане на вземането; сумата от **562,77 лв.**, представляваща мораторна лихва за периода от 20.07.2020 г. до 05.05.2023 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 16.05.2023 г. по ч.гр.д. 23665/2023 г.

ОСЪЖДА П. А. Т., ЕГН *****, с адрес *** **да заплати** на „А.Б.” ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: *** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **103,96 лв.** разноски за заповедното производство и **170,76 лв.** разноски за исковото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____